

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

Szegedi Építőipari Napok. Kiállítások: Építettük Csongrád megyében, az Ifjúsági Házban naponta 10 és 18 óra között; Szeged az ezredfordulón, a Móra Ferenc Múzeum földszinti dísztermében; Magánlakás-építés — korszerű építési anyagok, a Marx téri ipari vásárcsarnok M pavilonjában, naponta 10 és 18 óra között; Panelos építés, a Technika Házban naponta 10 és 18 óra között; Korszerű lakás- és lakberendezés. Bemutató a Felsővá-

ros 204. sz. épület I. és II. szintjén, mindennap 10-től este 8 óráig; Számítógép a korszerű vállalati irányítás szolgálatában, a DÉLÉP székházában, naponta 10-től 18 óráig; Nyílt napok a DÉLÉP házyárában (bemutató), ma délelőtt 10-től 12 óráig; Előadások: Dél-Magyarország az ezredfordulón; Szeged jövője. Előadók: Paks Gábor, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium területrendezési és fejlesztési főosztályának vezetője, valamint Takács Máté, városi főépítész. Az előadásokat ma délelőtt 11 órától hallgathatják meg az érdeklődők, a Móra Ferenc Múzeum földszinti dísztermében; Építésügyi filmbemutató a Technika Házában, ma délután 4 órakor.

Eifert János fotókiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, naponta 10 és 18 óra között.

Fotóklubok 15. Szegedi Szalonja a Bartók Béla Művelődési Központban, mindennap 10-től 18 óráig.

A szegedi műgyűjtők

klubjának ötödik kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban, naponta 10 és 18 óra között.

XX. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában.

Percz János Munkácsy-díjas ötvösművész kiállítása a Gulácsy Lajos tereben, délelőtt fél 10 és délután 6 óra között.

Szentirmai Zoltán szobrászművész tárlata a Köz-művelődési Palota kupolájában.

Képek a Tiszáról. Horváth Dezső és Gyenes Kálmán fotókiállítása a szegedi Tömörkény István Művelődési Házban, délután 3-7-ig.

A Solar alkotócsoport fotókiállítása a dorozsmai Petőfi Sándor Művelődési Házban.

Az örök Tisza. A Somogyi-könyvtár kiállítása a könyvtár olvasótermében. Megtekinthető naponta 10 és 19 óra között.

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye tőpén (Vártó u. 4.), megtekinthető délután 2 és 6 óra között.

A fotós Ikarusz

A Szaharában

Eifert János fotókiállításán, a Bartók Béla Művelődési Központ B-galériájában van egy fénykép, amely tavaly díjat nyert „Az év képe” pályázaton. Címe: *Modern Ikarusz*. Egy sárkányrepülő kapott lencsevégre, amint fák, vizek fölött az alkonyodó égre tör. Sok mindent sűrít ez a kép: az ember mind magasabba vágását, szárnyaló gondolatait, lendületét és a zuhanás veszélyét éppúgy, mint a fotós ars poeticáját. Képeinek, szándékainak is alapvető sajátja a kísérletezés, a sokoldalúság, a szárnyalás, de ugyanakkor a valóság mindenkor tiszteletben tartása.

Egy valamit nagyon megtanult Eifert még hivatásos táncos korában, a Magyar Néphadsereg művészegyüttesének szólistájaként: a művészet alázatos tisztelőt, a lendület, a ritmus, a szerkesztés törvényeit, a természetre és az emberre való rácsodálkozás képességét. A tánc most sem idegen tőle, mint hivatásos fotóstól (a Lobogó fotóriportere): több képén megjelenik a tánc, a mozgás. Néhány fekete-fehér kép árulkodik jelképteremtő erejéről, így elsősorban *Csendeleje és A kertész kezei* című munkája. A *nyáj* és a *Sírdály* egy homogén tömeg vibrálását, hullámzó mozgását ragadja meg, kiemelve az egyenmőség és a hangsúlyos réteg ellenpontjait. A többi bemutatott

munkája színes fotó: némely tájképe — *Mártély, Pilisroszjenő, Hollókő* — mintha egy Magyarországról szóló

útikönyv egy csepp mézzel ízesített lapjai lennének. A *Híd*-sorozata már izgalmasabb alkotás — a szerkezet erővonalaiival, a színek hangulati töltésével teremt egymáshoz kapcsolódó, mégis más hatásokkal élő képsort. Gyakran alkalmaz montázsokat, áttűnéseket, egymásra kopírozott képeket. Egyik legszebb színes lapja, a *Pávaszem*, melynek kivágása szinte végteleníti ezt a dekoratív rendet.

T. L.

Számítógép az irányításban

A szegedi építőipari napok keretében tegnap délután *Sipos Mihály*, a DÉLÉP vezérigazgatója nyitotta meg és mutatta be azt a kiállítást, amely a vállalati irányításban alkalmazott szervezés-technikai eszközökkel ismerette meg az érdeklődőket. A korszerű számítástechnikai megoldások alkalmazása a vállalatoktól egyrészt jelentős anyagi kiadásokat igényel, másrészt az addigi működési, irányítási rendszer felülvizsgálatát követeli meg. Hogy a DÉLÉP mégis vállalkozott a szervezés-technika modernizálására, azt indokolja a vállalat dinamikus fejlődése. Az elmúlt tíz évben a termelési érték ötszörösére emelkedett, s a DÉLÉP működési terüle-

te is kibővült három megyére, egyes speciális technológiák esetében az egész országra, még külföldre is.

Jelenleg a termelésprogramozás 40 százalékát, az ipari előregyártás programozásának 70 százalékát és a gazdasági elszámolások 80 százalékát számítógépen készítik. A számítástechnika alkalmazását sokoldalúan egészíti ki a vállalat új hírközlési hálózata, amely telex- és URH-rendszerekből áll. A kialakított és a még tervezett irányítási rendszer és a számítógépes információrendszer hatékony felhasználása érdekében a vállalati szakembergárda jelentős része közép- és felső fokú számítástechnikai ismeretekkel rendelkezik.

A DÉLÉP számítógépüzemének részlete

Hungaroton hanglemezhettek

Koncert Szegeden is

A nemzetközi hanglemezipiacon számos jelentős elismerést, sikert aratott művészeink hazai népszerűsítésében szeptember második felében rendezik meg ismét a Hungaroton hanglemezhettek — jelentették be a Magyar Hanglezgyártó Vállalat keddi sajtótájékoztatóján. A rendezvénysorozat — a tervek szerint — szeptember 14-én zeneakadémiai nyitókonzerttel indul, s október 1-én, a zenei világnapon ér véget.

A most második alkalommal sorra kerül lemezhettek a Hungaroton — a tavalyi nyolc újdonsággal szemben — ezúttal 11 vadonatúj kiadvánnyal lép meg a komoly zene kedvelőit. Közöttük először kerül az üzletekbe a „Magyar gregoriánus”-sorozat legújabb, harmadik lemeze, s először hallhatják majd az érdeklődők Bach Máté-passiójának, Mozart Requiemjének, Bartók, illetve Weiner Leó *Divertimentóinak*, valamint Liszt Ferenc *Faust-szimfóniájának* neves hazai mű-

vészek közreműködésével készült felvételeit is. Az ünnepi kiadványok között a prózairodalmat Nagy László verseiből összeállított album, valamint Shakespeare Rómeó és Júliájának Latinovics Zoltán és Rüttkai Éva előadásában rögzített felvétele képviseli.

Valamennyi újdonság — a rendezvénysorozat idején — kedvezményes, lemezenkénti 50 forintos áron kapható majd.

A zeneakadémiai nyitókonzertet követően a Hungaroton új és eddigi legnépszerűbb komoly zenei felvételeiből tíz vidéki városban — Debrecenben, Dunaujvárosban, Egerben, Esztergomban, Kaposváron, Miskolcon, Szentendrén, Szegeden, Székesfehérvárott és Pécsen — rendeznek élő hangversenyeket a helyi hanglemezhettek közreműködésével. Számos városban külön erre az alkalomra szervezett hanglemezbemutatók és zenei vetélkedők lesznek. (MTI)

Ízig-vérig bolgár balett

Marko Markov a szófiai társulatról

Évele óta óriási sikerük van a szegedi néptáncszívető bolgár folklor együttesének. Igazi, tüzes balkáni zenét és táncot mutatnak be, s az érdeklődő közönség sok mindent megismert, megtanult a bolgár népzene és néptánc kincseiből. Az idei szabadtéri játékok ötödik, egyben utolsó, produkciója új színnel gazdagítja a játékok programját, és a bolgár kultúráról meglévő ismereteinket. A mindössze néhány évtizedes hagyományjal rendelkező balettművészetük mutatkozik be a dómszinpodan: a *Szófiai Alami Akadémiai Opera- és Balettszínház A szépség forrása* című, minden ízében bolgár, balettel vendégszerepel a hét végén.

A 74 balettművésszel, a 76 tagú zenekarral és a vezetőikkel, műszakiakkal érkező népes csoportot; másfél nappal megelőzve jött Szegedre a két „szállásosnáló”. *Marko Markov*, a színház igazgatóhelyettese és *Mihail Angelov* karmester. A színház igazgatóhelyettese így mutatta be társulatát.

A bulgáriai balettművészet a század első felében alakult ki: 1927-ben létesült az első állandó balettkar. Megalapítója, *Anasztasz Petrov*, pályája kezdetén a berlini Staatsoper táncosa volt, majd 1981-ig vezette a Szófiai Opera balettyüttesét. Az igazi fejlődés a második világháború után indult meg, amikor a munkához nagy segítséget nyújtottak szovjet táncpedagógusok; jó néhány tehetséges bolgár fiatal tanulhatott Moszkvában és Leningrádban. A repertoár egyre bővült, s ma már mintegy 30 balett van műsorunkon. Évenként két bemutatót tartunk, melyekhez rendszerint két felújítás társul. Megtalálhatók az együttes műsorában a legnagyobb klasszikus alkotások — *Giselle*, *Esmeralda*, *Hattyúk tava*, *Coppélia* —, a mai modern balettek, elsősorban *Sztravinszkij*, *Prokofjev* és *Hacsaturján* alkotásai, s mind erőteljesebben jelentkezik a fejlődő, izmosodó bolgár balettművészet, melynek egyik reprezentatív darabja *A szépség forrása*.

Miért választották szegedi vendégszereplésükre éppen ezt a produkciót?

A szépség forrása ízig-vérig hazai gyökerekből táplálkozik. A múlt századi kiváló költő, *Racsev Petko Szlavajkov* azonos című, 1873-ban megjelent verses elbeszélése nyomán született a librettó. E műben a török iga alóli felszabadulás hősi

Marko Markov, a színház igazgatóhelyettese

küzdelmének állít emléket, színezve szerelmi lírával, bensőséges költészettel, népművészeti elemekkel. Ennek az elbeszélésnek hatására született meg a balettenzene, melyet a kortárs bolgár zeneművészet kimagasló alakja, *Alekszander Rajcsev* komponált. A kiváló zeneszerző a negyvenes évek végén Budapesten is tanult. Jelenleg a Bolgár Állami Konzervatórium rektora. A koreográfiát *Bogdan Kovacs*, az elmúlt évtized legkiemelkedőbb tánctervezője készítette, aki munkáiban a klasszikus balett elemeire épít, de gyakran alkalmaz folklor motívumokat is. Nagy fájdalunk, hogy a neves fiatal koreográfus, aki ennek a produkciónak rendezője is, tavaly elhunyt. A balettkar igazgatója, az együttes vezetője *Vera Kirova*, sok nemzetközi verseny győztese, aki többek között fellépett Franciaország, az USA, Olaszország, a Szovjetunió és Belgium színpadain. Olyan nagyszerű listák szerepelnek most Szegeden, mint *Kraszimira Koldamova*, *Kalina Bogojeva* és *Margarita Trajanova* — valamennyien nemzetközi fesztiválok díjazói.

Mit várnak a magyarországi, elsősorban a szegedi vendégszerepléstől?

A programokat magyar barátainkkal közösen választottuk ki. Így esett a döntés *A szépség forrása* Szegeden, és *Don Quijotéra* Budapesten. Nagy várakozással tekintünk a szegedi vendégszereplés elé, részint azért, mert ezzel a produkcióval még nem léptünk fel szabad

téren, részint, mert régen találkoztunk a nyári szünetet élvező együttes tagjaival. Otthon nagy sikere van ezeknek a daraboknak, bizunk a sikerben, és mindent megteszünk érte.

Ehhez már csak *Horváth Mihálynak*, a *Játékok igazgatójának egy mondata* kívánkozik, *mintegy befejezősül*:

— A mi szabadtéri színházunknak az is speciális és fontos feladata, hogy megismertesse hatalmas közönségével más népek nemzetközi kultúráját; nagyon örülünk, hogy ezúttal olyan társulatot köszönhetünk, amely a bolgár balettel szerepel Szegeden.

Tandí Lajos

Zenei naptár

FRANCESCO FINOTTI ORGONAESTJE. Nem csupán látni, győzni jött el ősszel Budapestre az ifjú olasz orgonaművész. A páduai konzervatórium mindössze 25 esztendő tanára, mielőtt elnyerte volna az I. Nemzetközi Bach-Liszt-verseny fődíját, a magyar fővárosban tanult hat szemeszt *Koloss István*nál. Koloss, tehát jó tanár, Finotti jó növendék volt. Kapcsolatuk azóta sem szakadt meg: hétfőn este a szegedi dómban Koloss asztisztált tanítványának, aki halálból előhozta (nem is akárhogyan) mesterének egyik darabját, a *No 1-es Partitát*.

Ezenkívül még három *Bachot* (a *g-moll fantáziát és fugát*, a *Schmücke dich* kezdetű korai előjátékát, valamint egy fugát a *Magnificatából*), *Lisztet* (*Gyászóda* — a komponista fiának halálára) és *Louis Vierne* hat orgonaszimfóniájából a másodikikat. Nem markolt, tehát sokat, s mint a felsorolásból kiteszik, szívesebben a barokknál időzött, az egyéb stílusokból inkább izeltőt adott, azt is jobbra a kontinuitás, a folyamatosság felmutatásával, hiszen úgy magyarszámazását, délszaki temperamentumát, rendkívül szuggesztíven, dinamikusan, lendületesen játszik. Talán csak a Bach-fuga tűnt kissé hajszoltnak (az elektromos hangszer ördöge incselkedett vele az indításkor, netán ez zavarta meg), a többi szám

látványos, erőteljes, kontasztos átvilágításban jutott el a hallgatóhoz. Ezúttal nem futottak egymásra, nem tornyosultak az akkordok, s mintha az akusztika réme sem lenne oly fenyegető a dómban — úgy látszik, brilliáns technikával a harmóniák összességére is kikerülhet, ellensúlyozható. A barokk és napjaink zenéjét (ez a koncert summája) máris anyanyelvi szinten beszéli az ifjú művész. Amj még érezhetően távolabbi egyéniségétől, érdekes módon éppen a romantika (vagy pusztán ez a Liszt mű? — kevesebb színt használt hozzá, ámbátor az is igaz, egy gyászódában minek a színek kavalkádjai).

JÖN A MOSZKVAI FÜVÖSÜTŐS. A nyári orgonáesteket Finotti hangversenye zárta, a Muzsikáló udvar koncertjeit holnap, csütörtökön este 8-tól, a Moszkvai Fűvösütős hangversenye szegedi be. Az együttes 1987-ben alakult, és hamarosan népszerű lett a Szovjetunióban. Repertoárjuk a hagyományos irodalom mellett felőleli szadunk művészetét is, s előszeretettel tolmácsolnak mai magyar műveket: ebbeli művészi munkájukért 1975-ben Artisjus díjat nyertek el. Ilyen szellemben állították össze műsorukat a szegedi tanácsháza udvarára is: *J. Chr. Bach Quintettje* és *Polinszkij Fűvösütőse* mellett *Petrovics Emil*, *Kadosa Pál* *Kallós Sándor* műveit szövelik meg.

N. I.